

SZAKONYI KÁROLY

Háromkirályok

Mindegyik máshonnan jött, más városnegyedből, nem tudtak egymásról, mégis egyfelé igyekeztek, mert látták a lobbanást. Már elült a zaj, csendesek voltak az utcák, amikor az a lobbanás bevilágított az éjszakába. Nem lehetett megállapítani, hogy hol szikrázott fel, de ott világított a sötét égbolton, s ők hárman, mindegyikük külön-külön felfigyelt rá. Már éppen megpihenni akartak, ki-ki kereste éjszakai helyét aluljáróban, falmélyedésben, gözt párálló pinceablakban, amikor az a furcsa, üstökösnek tetsző fénycsóva feltűnt.

Egyikük szakállas, vézna alak, durva pokróccal, mint valami paláttal a vállán, szétaposított sportcipőben, rogyant nadrágban az egyik keleti kerületben kuporgott egész nap egy élelmiszerüzlet bejáratánál, várva a forintokat, míg csak be nem zárt az üzlet. A másik, akin két egymásra vett zakó volt a dermesztő hideg ellen, de még így is vacogott silány nadrágjában, a nyugati részeken próbált szánalmat kelteni nyomorúságával az áruházak parkolóiban a bevásárlásból érkezők között, a harmadik, alacsony, kis cigány ember, horpadt keménykalapban meg jobb napokat látott, rojtosra kopott télikabátban hegedülgetett estig a város déli részének forgalmas metróállomásain karácsonyi dalokat.

Ők jöttek hárman, egymásról sem tudva, a különös lobbanás okát keresni az elesendesült éjben.

Nappal fénylett a város. Fénylett egész nap, egész héten, lámpafüzérek fonták be az áruházak homlokzatait, dőlt a fény utcákra és a terekre a bevásárlóközpontok üvegfalán át, csillagok ragyogtak a fákon és a villanyoszlopokon, nagy plakátok hívtak karácsonyi vásárlásra. Black Friday, hirdették televíziós kivetítőkön, mindenki láthatta, hogyan özőnlík, tolong a nép a plázákban a millió áruval megrakott gondolák

Szalay Lajos:
Háromkirályok*

körül, a kasszáknál, autó autót ér a parkolóban, az újságokban boldogan nyilatkoztak a kereskedők, hogy soha ekkora forgalom, ekkora bevétel...

Elő a pénzt, gondolták az emberek, most mindent olcsón megkaphatunk, megoldódnak az ajándékvásárlás gondjai, hiszen annyi mindenkinek kell adni valamit, mindegy, akármit, csak ne gondolják szeretteink, hogy megfélekedünk róluk, hogy nem keressük az örömeiket legalább ilyenkor. Képeslapokat már nem írunk, de küldhetünk e-mailt, sms-t, az is fontos, évente legalább ilyenkor emlékezni: Boldog karácsonyt, Áldott ünnepeket, Merry Xmas, Buon Natale... Nem feledkeztünk meg rólatok, de évközben, ugye...

Azután eljött az este. Délután még gyors, kapkodós vásárlások, talán még van ponty a halasnál, talán van szálláktalan afrikai haresa, most vegyük meg a fenyőt, már engednek az árából, csillagszórót árulnak a sarkon, hozzá két csomaggal, siessünk, mert bezárnak az üzletek, hét óra

után már a villamosok is bemennek a remízbe, de talán majd a busz, ha vendégségbe megyünk. Mert ezek is mennek haza, mindenki siet haza gyertyagyújtásra, ünnepi vacsorára, míg végre elcsendesedik a város.

Csendes éj. Csak a fények égnek a néptelen utcákon. Az ablakok világosságában látni a díszes fenyőket, alakok mozognak a színes égők fényében, egymáshoz hajolnak, átölelik egymást, állnak néhány percig meghatottan, énekelnek: *Fel nagy örömmel, ma született...* És talán a régmúlt gyermekkorból: *Mennyből az angyal lejött hozzátok...*

Azután elszáll a meghitt pillanat.

A város terén hatalmas fényő, óriás és terebélyes, égnek rajta a lámpafüzérek, ajándék dobozok függenek az ágakon, ezüstös girlandok fonják körbe, alatta a betlehemi istálló, fából faragott Jézus a jászolban, mellette faragott Mária és József, s körülöttük a faragott barmok, csak a szalma valódi a lábuk alatt. Senki sincs már a téren. A fa hegye felett a

csillag fel-felvillan, szórja a fényét, s ebben a nagy fényességben még sivárabb a magára maradt Család. A maga elé meredő József, a Gyermeke fölé hajló aggodalmas Anya és a meztelen Kiseded.

Előbb a pokrócba burkolt alak ér oda, megáll, felnéz a csillagra. Aztán a jászolra. Szorongás fogja el, akkora a csend.

– Menyhért! – hallja a háta mögött. Megfordul. Meglepődik, régen együtt vacolódtak a Kálvin téren, az aluljáróban, de már nem jár oda.

– Te vagy az, Gáspár? Hogy kerülsz ide?

– Láttam ezt a fényt, s jöttem.

– Én is. Gondoltam megnézem. Van pálinkád? Neked mindig volt pálinkád. Ronda hideg van. Havazni fog.

– Alig kaptam ma valamit. Mindenki csak nincs, nincs...

– Én meg a parkolóban..., hogy segíték bepakolni. Elzavartak.

– Mert attól félnek, hogy elcsórsz valamit. Nézd, ki jön itt!

– Ez a Boldi! A Nyugatinál muzsikál mindig. Hé, Boldizsár!

Odaér a kis ember, nem néz rájuk, a csillagot nézi a fa tetején. Vagy az felette lebeg? Aztán a betlehemi istállót.

– Muzsikáltál? – kérdi egyikük. –

– El akartam adni a hegedümet.

De nem kell senkinek. A muzsika sem kell. Csak az

amerikai zene, az a zajos. Gyenge napom volt. Elmennek az ember mellett. Azután láttam a lobbanást. Nem tudtam, mi lehet? Azért jöttem ide – mondja.

– Én is – mondja Gáspár.

– Én is – mondja Menyhért.

– De nem tudom, miért is? – néz körül Gáspár.

– Hát, a csillag hívott – mondja Boldizsár. Azután kis csend után. –

Tán, hogy azért, valaki legyen velük.

– Lehet – mondja Gáspár.

– Meg velünk is – mondja Menyhért. ♦♦

* Szalay Lajos Bibliája címmel Debrecenben nyitották meg a Kovács Gábor Művészeti Alapítvány és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem közös, nagyszabású kiállításorozatát tavaly ősszel, a reformáció 500. évfordulójára emlékezve. A kiállítás anyaga, amelyről egy évvel ezelőtt a Lyukasórában is beszámoltunk, szerepelt a közelmúltban, a sorozat végső állomásaként Budapesten, október 15-én a Várkert Bazárban nyílt kiállításon is. Ez utóbbit nemrégiben a Lyukasóra reformáció különszámában mutattuk be olvasóinknak.